

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โครงการศึกษา “แนวทางการพัฒนาศักยภาพองค์กรด้านคนพิการ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” เป็นการศึกษาประสบการณ์การบริหารจัดการองค์กรที่ผ่านมาตรฐานจำนวน 25 องค์กร โดยการทบทวนวรรณกรรม สัมภาษณ์กลุ่มและสัมภาษณ์เจาะลึก ผู้บริหารองค์กรด้านคนพิการ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาแนวคิดและความเป็นมาในการดำเนินงานขององค์กรด้านคนพิการ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อผลสำเร็จในการดำเนินงาน การจัดการบริการให้สมาชิก และ 3) ศึกษารูปแบบ แนวทางการพัฒนาศักยภาพองค์กรด้านคนพิการ

ผลการศึกษา

1. รูปแบบองค์กร สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.1 ตามกฎหมาย แบ่งออกเป็น

1) องค์กรเป็นนิติบุคคล ได้แก่ สมาคม มูลนิธิ และ 2) องค์กรที่ไม่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ ชมรม กลุ่ม

1.2 ตามโครงสร้าง-ความสัมพันธ์ในองค์กร แบ่งเป็น

- 1) โครงสร้างสาขาหรือแนวดิ่ง ความสัมพันธ์จะเป็นไปตามตำแหน่ง หน้าที่ และมีกฎระเบียบ หรือ ข้อบังคับเป็นแนวปฏิบัติ
- 2) โครงสร้างแนวดิ่งผสมกับเครือข่ายในพื้นที่ ความสัมพันธ์จะเป็นแนวดิ่งกับสมาคมหลัก เชื่อมโยงกับหน่วยงานราชการ และองค์กรเอกชนอื่นๆ
- 3) โครงสร้างที่เป็นอิสระของตนเอง เช่น องค์กรเพื่อคนพิการ ความสัมพันธ์ จะเกี่ยวข้องกับภายในองค์กรและเชื่อมโยงกับภายนอกองค์กรตามภารกิจงานต่างๆ

2. ปัจจัยความสำเร็จ

2.1 ภาวะผู้นำ คุณสมบัติ ช่วงอายุส่วนใหญ่ 41 – 50 ปี ผ่านการฝึกอบรมเรื่องคนพิการและอื่นๆ มากกว่า 3 หลักสูตร และดำรงตำแหน่งทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี ดังนั้นจึงเป็นความรู้จากประสบการณ์การทำงาน มีแรงบันดาลใจ มีวิสัยทัศน์ เพื่อให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสามารถในการนำองค์กร โดยสามารถรวมกลุ่มคนพิการเพื่อไปสู่เป้าหมาย หรือทิศทางร่วมกัน

2.2 การบริหารจัดการองค์กรด้านคนพิการ ได้แก่ การวางแผน การจัดตั้งโครงสร้างองค์กร ตำแหน่ง บทบาท หน้าที่ การจัดการบุคลากรที่เป็นคณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ การทำงานแบบมีส่วนร่วม และการประสานงานทั้งภายในองค์กร และภายนอกองค์กร ความสามารถในการระดมทุนทรัพยากรเพื่อการบริหารองค์กร ระบบบัญชีการเงินที่ถูกต้อง ตรวจสอบได้ และการติดตาม ประเมินผล

3. ทิศทางการพัฒนาองค์กรด้านคนพิการ

ทิศทางการพัฒนาองค์กรด้านคนพิการ

เป็นองค์กรที่เข้มแข็งเป็นมาตรฐาน กระจายทั่วถึง ครอบคลุม สามารถจัดบริการด้านต่างๆ เพื่อคนพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายภาครัฐ เอกชน โดยการบริหารงานอย่างโปร่งใส ตรวจสอบ ประเมินผลได้

แนวทางการพัฒนาองค์กรด้านคนพิการ

- 1) การช่วยเหลือสนับสนุนงานวิชาการ
- 2) ส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร และบริการต่างๆ
- 3) จัดตั้งองค์กรคนพิการให้กระจายทั่วถึง และพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานให้เข้มแข็งเป็นมาตรฐาน
- 4) ส่งเสริมการประสานงานทำงานร่วมกับ อปท. และหน่วยงานราชการ ตลอดจนเครือข่ายเอกชน
- 5) พัฒนาคนรุ่นกลาง และคนรุ่นใหม่เพิ่มมากขึ้น
- 6) ส่งเสริมการถอดบทเรียนการทำงานจากรุ่นสู่รุ่น
- 7) สนับสนุนงบประมาณ และการเข้าถึงแหล่งงบประมาณต่างๆ
- 8) พัฒนาระบบการติดตาม ประเมินผล สนับสนุนการสร้างสรรคนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาคนพิการ

4. ข้อเสนอแนะ

- 1) การจัดตั้งกลุ่ม ชมรมคนพิการขึ้นในระดับท้องถิ่นให้สามารถประสานงานทำงานกับ อปท. ได้
- 2) จัดทำคู่มือการบริหารจัดการองค์กรขนาดเล็ก
- 3) จัดเวทีการแลกเปลี่ยนการบริหาร 2 ปี/ครั้ง
- 4) ส่งเสริมให้องค์กรด้านคนพิการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายต่างๆ
- 5) สนับสนุนให้มีการถอดบทเรียนการทำงานภายหลังสิ้นสุดโครงการเป็นระยะ
- 6) พัฒนากลไกคณะอนุกรรมการจังหวัดให้มีประสิทธิภาพในการสนับสนุน ติดตาม ประเมินผลองค์กรขนาดเล็ก
- 7) รมรณรงค์ระดมทุนเพื่อองค์กรด้านคนพิการ
- 8) พัฒนาบุคลากรในองค์กรด้านคนพิการ เรื่องสิทธิคนพิการ การบริหารจัดการ การใช้เทคโนโลยี การประสานงาน การทำงานเป็นทีม และเครือข่าย
- 9) พัฒนาผู้นำคนพิการในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง
- 10) สร้างและพัฒนาสร้างเสริมความเข้มแข็งองค์กรด้านคนพิการในระดับจังหวัด